

Directiva Consiliului privind protecția sănătății și siguranței muncitorilor împotriva riscului legat de agenți chimici la muncă [98/24/EC]

1. Scopul

Această Directivă prezintă “cerințele minime pentru protejarea muncitorilor împotriva riscurilor care există pentru sănătatea și siguranța lor sau ar putea să apară din efectele agenților chimici care sunt prezenți la locul de muncă.”

2. Aplicativitate

Cerințele acestei Directive se aplică unde sunt prezenți sau ar putea să apară agenți chimici riscanți la locul de muncă.

Statele Membre vor pune în vigoare legile, regulamentele și prevederile administrative necesare conformându-se la această directivă până la 5 mai 2001. Legile naționale pot fi mai stricte decât această directivă.

3. Definiții (Art. 2)

a) **Agent chimic:** Oricare element chimic sau compus, singur sau în amestec, așa cum este în stare naturală ori produs, folosit ori eliberat, inclusiv eliminat ca deșeurii, de către orice activitate lucrativă, dacă este sau nu produs în mod intenționat și dacă este sau nu plasat pe piață;

b) **Agent chimic riscant:**

» oricare agent chimic care întrunește criteriile spre a fi calificat ca fiind substanță periculoasă conform cu criteriile din Anexa 4 la Directiva 67/548/EEC, dacă această substanță este sau nu clasificată în cadrul acestei directive, altele decât acele substanțe care doar întrunesc criteriile pentru clasificarea ca periculoase pentru mediul înconjurător;

» oricare agent chimic care întrunește criteriile pentru clasificare ca preparat periculos în înțelesul Directivei 88/379/EEC, dacă acel preparat este sau nu clasificat sub acea directivă, altele decât acele preparate care doar întrunesc criteriile pentru clasificarea ca periculoase pentru mediul înconjurător;

» oricare agent chimic care (...) datorită proprietăților sale fizico-chimice, chimice ori proprietăților toxicologice și modului în care este folosit sau în care este prezent la locul de muncă, prezintă un risc pentru siguranța și sănătatea muncitorilor, incluzând oricare agent chimic care are fixată o valoare limită a expunerii limită sub Art. 3.

c) **Activitate implicând agenți chimici:** oricare muncă în care se folosesc agenți chimici, sau se intenționează să se folosească, în oricare proces, inclusiv producție, manipulare, depozitare, transport ori evacuare și tratament, sau care rezultă dintr-o astfel de activitate;

d) **Valoarea limitei de expunere ocupațională:** dacă nu se specifică altfel, limita concentrației medii în aer a unui agent chimic măsurată în timp în interiorul zonei unde respiră muncitorul în relație cu o perioadă de timp (de obicei 8 ore);

e) **Valoarea limitei biologice:** limita concentrației în mediul biologic potrivit (ex. sânge) a unui muncitor sau

al unui indicator de efect;

f) **Supravegerea sănătății:** evaluarea unui muncitor individual pentru a determina starea de sănătate a acelei persoane, în legătură cu expunerea la un agent chimic specific la locul de muncă;

g) **Pericol:** proprietatea intrinsecă a unui agent chimic ca în mod potențial să producă rău;

h) **Risc:** probabilitatea ca potențialul pentru pericol să se producă în condițiile folosirii și/sau expunerii la locul de muncă.

4. Obligațiile angajatorului (Art. 4 la 8)

4.1 Determinarea și evaluarea riscurilor (Art. 4)

Angajatorul va determina și evalua riscul agenților chimici periculoși.

Mai întâi va determina dacă există vreun agent chimic periculos la locul de muncă. Dacă există va evalua riscurile ce provin din acel agent chimic pentru sănătatea și siguranța muncitorilor, ținând cont de:

- » proprietățile lor periculoase,
- » informațiile despre siguranța și sănătate care trebuie date de către furnizor,
- » nivelul, tipul și durata la expunere,
- » circumstanțele de muncă care implică un astfel de agent, incluzând cantitatea lui,
- » oricare valoare a limitei de expunere ocupațională sau valoarea limitei biologice stabilite pe teritoriul Statelor Membre interesate;
- » efectul măsurilor preventive luate sau care trebuie luate;
- » unde este disponibil, concluziile ce se trag dintr-un control medical deja efectuat.

Angajatorul va dobândi informații suplimentare, care sunt necesare pentru evaluarea riscului de la furnizor sau dintr-o altă sursă disponibilă. Dar angajatorul va face pe cont propriu o evaluare a riscului identificând ce măsuri au fost luate. Evaluarea riscului va fi documentată, conform legislației și practicii naționale, și poate să includă o justificare ca natura și extensia riscurilor legată de agenții chimici fac ca în continuare o evaluare detaliată a riscurilor să nu mai fie necesară. Evaluarea va conține riscuri previzibile ex. în timpul întreținerii. Dacă muncitorii pot fi expuși la mai mult de un agent chimic, se va ține cont de riscul combinat. Evaluarea riscului se va ține reactualizată.

4.2. Principii generale (Art. 5)

Art. 5 stabilește principiile generale pentru eliminarea sau reducerea la minim a riscurilor provenind din expunerea la agenți chimici periculoși, prin:

- » proiectarea și organizarea sistemului de muncă la locul de muncă;
- » procurarea de echipamente de lucru potrivite pentru munca cu agenți chimici și procedee de întreținere care asigură siguranța și sănătatea muncitorilor la lucru;

- » reducerea la minimum a numărului de muncitori expuși sau care ar putea fi expuși;
- » reducerea la minim a duratei și intensității la expunere;
- » măsuri igienice potrivite;
- » reducerea cantității de agenți chimici prezenți la locul de muncă la minimumul cerut pentru tipul de muncă respectiv;
- » procedee de muncă potrivite incluzând aranjamente pentru manipularea în siguranță, depozitarea și transportul în interiorul locului de muncă a agenților chimici periculoși și a deșeurilor conținând astfel de agenți chimici.

4.3. Măsuri specifice de protecție și prevenție (Art. 6)

De preferință folosirea agenților chimici periculoși se va evita, prin înlocuirea lor cu un agent chimic sau proces, care nu este periculos ori mai puțin periculos sănătății și siguranței muncitorilor. Acolo unde nu este posibilă eliminarea agenților chimici periculoși, angajatorul se va asigura că riscul este redus la minimum prin implementarea unui set de măsuri de protecție și preventive. Acestea vor include în ordinea priorității:

- » proiectarea unor procese de lucru potrivite și de control și folosirea de echipamente și materiale adecvate, astfel ca să se evite sau să se minimizeze eliberarea de agenți chimici periculoși care pot să prezinte un risc pentru sănătatea și siguranța muncitorilor la locul de muncă;
- » aplicarea de măsuri colective de protecție la sursă riscului, astfel cum ar fi ventilație adecvată și măsuri organizatorice potrivite;
- » acolo unde expunerea nu poate fi prevenită prin alte mijloace, aplicarea de măsuri de protecție individuale incluzând echipament personal de protecție.

Aceste măsuri vor fi însoțite de supraveghere medicală, potrivită cu natura riscului. În plus, angajatorul va exe-

cuta în mod regulat, și de câte ori se produc modificări în procesul tehnologic, măsurarea agenților chimici care ar putea prezenta un risc pentru sănătatea muncitorilor la locul de muncă, în mod special în legătură cu valoarea limită la expunerea ocupațională. Acolo unde s-a depășit valoarea limită la expunerea ocupațională, angajatorul va lua măsuri imediat pentru remedierea situației executând măsuri preventive și de protecție.

Pe baza evaluării mai sus menționate, angajatorul va implementa măsuri tehnice și organizatorice potrivite cu natura operației, cum ar fi "depozitarea, manipularea și segregarea agenților chimici incompatibili", pentru a asigura protecția muncitorilor împotriva pericolelor ce provin din proprietățile fizico-chimice ale agenților chimici. În mod deosebit, el va lua măsuri, în ordinea priorității, pentru a:

- » preveni prezența la locul de muncă a concentrațiilor periculoase de substanțe inflamabile ori instabile chimic ori, unde natura muncii nu permite aceasta,
- » a evita prezența surselor de aprindere care ar putea crea incendii și explozii, sau să se opună condițiilor care ar putea cauza substanțele instabile chimic sau amestecurile de substanțe să dea naștere unor efecte fizice periculoase și
- » diminua efectele distructive la sănătatea și siguranța muncitorilor în cazul unui incendiu sau unei explozii datorită aprinderii de substanțe inflamabile, ori efecte fizice dăunătoare provenind din substanțe instabile chimic sau amestecuri de substanțe.

Angajatorul va lua măsuri cu scopul de a procura suficient control al instalației, echipamentului și mașinării-ilor sau prevederea echipament de înăbușire a exploziei sau aranjamente pentru ușurarea presiunii exploziei.

4.4 Accidente, incidente sau urgențe (Art. 7)

Angajatorul va lua măsuri privind procedurile pentru a acționa în caz de accidente, incidente sau urgențe. El va implementa planuri de acțiune, care pot fi puse în aplicare când oricare din aceste evenimente se produc, astfel ca să se acționeze corect. Pentru a diminua efectele evenimentului și a restaura situația normală,

- » angajatorul va implementa măsuri potrivite pentru remedierea situației cât de curând posibil;
- » doar muncitorilor care sunt esențiali pentru realizarea reparației și pentru alte munci necesare li se va permite să muncească în zona afectată.

Angajatorul va furniza de asemenea informații corespunzătoare despre procedurile în caz de urgență implicând agenți chimici periculoși, și incluzând următoarele:

- » înștiințare prealabilă privind riscurile relevante ale muncii, procedurile în cazul identificării pericolului, precauții și procedee, astfel încât serviciile de urgență să poată pregăti propriile lor măsuri de precauție și procedura de răspuns;
- » orice informație disponibilă privind pericolele specifice ce apar, sau probabil să apară, la momentul produ-

cerii unui accident sau unei urgențe, incluzând informațiile despre procedurile pregătite potrivit acestui articol.

4.5 Informarea și instruirea muncitorilor (Art. 8)

Muncitorii vor primi informații și instructaj pe această temă. Angajatorul se va asigura că li s-a furnizat:

- » datele referitoare la evaluarea riscului care sunt disponibile (cfr. § 4.1) și informații suplimentare ori de câte ori o schimbare majoră la locul de muncă duce la schimbări în aceste date;
- » informații despre agenții chimici periculoși care apar la locul de muncă, cum ar fi identitatea acelor agenți, riscul pentru sănătate și siguranță, valorile limită relevante pentru expunerea ocupațională și alte prevederi legislative;
- » instructaj și informații despre acțiunile și precauțiile ce trebuie luate cu scopul de a se salva pe ei înșiși și pe alți muncitori la locul de muncă;
- » acces la oricare informare scrisă furnizată de furnizor în conformitate cu Art. 10 al Directivei 88/379/EEC și Art. 27 al Directivei 92/32/EEC(20).

Informarea va fi furnizată într-o manieră potrivită cu rezultatul evaluării riscului menționat mai sus. Aceasta poate să varieze de la comunicare orală la instrucțiuni individuale și instructaj susținut de informații în scris, depinzând de natura și gradul riscului. Aceste informații

vor fi reactualizate spre a ține cont de circumstanțele schimbătoare.

Acolo unde se folosesc containere și conducte pentru transportul substanțelor chimice periculoase, acestea vor fi marcate în conformitate cu legislația relevantă a Comunității Europene.

5. Alte prevederi

Statele Membre pot să permita derogări de la aceste reglementări în anumite circumstanțe.

Unde este cazul, se va introduce supravegherea medicală a muncitorilor. În aceste cazuri datele de supraveghere a sănătății și a expunerii vor fi înregistrate și reactualizate. Când, ca rezultat al acestei monitorizări, valorile limită biologic obligatorii sunt depășite, angajatorul va întreprinde acțiuni corective și preventive.

Reglementări speciale și mult mai stringente trebuie urmate pentru munca implicând agenți mutageni și cancerigeni, munca implicând folosirea azbestului și munca implicând radiații.

Reglementări speciale se aplică pentru transportul de mărfuri periculoase.

Directiva 98/24: Evaluarea riscului agenților chimici	DA	NU
Este disponibil un studiu de evaluare a riscului ?		
A fost reactualizată evaluarea recent ?		
Au fost făcute încercări de eliminare / reducere a cantității de agenți chimici ?		
Se face operația de extracție a agenților chimici ?		
Extracția agenților chimici este eficientă ?		
Este testată și întreținută ?		
Muncitorii sunt informați asupra riscului cauzat de agenții chimici ?		
Muncitorii sunt instruiți asupra măsurilor de protecție pe care trebuie să le ia ?		
Folosesc muncitorii haine și echipament corespunzător pentru muncă ?		
Există semne de avertizare și securitate corespunzătoare ?		
Sunt conductele și containerele pentru transportul agenților chimici marcate corespunzător ?		
Este accesul în zonele de risc restrâns doar la personalul necesar ?		
Sunt disponibile fișe cu instrucțiuni de securitate și proceduri de lucru pentru muncitori ?		
Există un plan de urgență ?		
Sunt prevăzute exerciții sau instructaj pentru caz de urgență ?		
Există un registru cu muncitorii expuși ?		
Registru cu muncitori expuși este în permanență actualizat ?		
Este monitorizată sănătatea muncitorilor expuși ?*		
Există un plan de acțiune pentru diminuarea expunerii muncitorilor la agenți chimici ?		